

Ἀντικρίζω τὴν Σμύρνην.—

Τῆς σειρήνος Σμύρνης πέραν διακρίνεται ἡ θέσις·
Τοῦ λαμπροῦ ἀστερισμοῦ τῆς δὲν ἐπιπλεῖται σέβεισι·
Ἐρὸν τὸ χῶμα ἔχει, τὰ νερά καὶ τοὺς ἀέρας·
Τὸνομα ὁ γέρον Μέλῆς τοῦ Ὀμήρου ψιθυρίζει,
Καὶ σκιά τις μὲ χλαμύδα κοκκινόχροον γυρίζει
Ψάλλουσα τὴν Ἰλιάδα τὰς ἑαρινὰς ἑσπέρας.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΙΝΔΟΥ.

ΦΥΛΗ τις αὐτοχθόνων Ἰνδῶν τῆς Ἀμερικῆς, πολέμουσά ποτε κατὰ τῶν Ἀγγλων, ἠχημαλώτισε στρατιώτην ἀπὸ τὰ ὄρεινά μέρη τῆς Σκωτίας, τὸν ὁποῖον, μέλλοντα νὰ θυσιασθῇ, διέσωσεν ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, υἱοθετήσας. Ὁ Σκώτος συνῴδευσε τὸν θετὸν αὐτοῦ πατέρα εἰς τὸ ἐνδότερον, ἔμαθε τὴν ἐγγῶριον γλῶσσαν, συνεμορφώθη μὲ τὰ ἥθη, καὶ κατέστη ἔμπειρος εἰς τὴν χρῆσιν τῶν Ἰνδικῶν ὄπλων. Μετὰ καιρὸν, ἡ αὐτὴ φυλὴ ἐξεκίνησε πρὸς συνάντησιν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, μεθ' οὗ τότε συνεμάχοντο κατὰ τῶν Ἀγγλων. Ἦτο δ' ἀνάγκη νὰ περάσῃσι τὴν νύκτα πλησίον τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοπέδου. Πολλὰ ἔνωρις τὸ πρωῒ, (ἦτο δὲ ἀνοιξίς), ὁ γηραλέος ἀρχηγὸς ἐξύπνισε τὸν νεανίαν Σκώτον· συμπαρέλαβεν αὐτὸν εἰς ὕψος τι, καὶ τὸν ἔδειξε τὰς σκηνὰς τῶν συμπατριωτῶν του. Ὁ γέρον ἐφαίνετο ὑπερβολῇ τεταραγμένος, καὶ δάκρυα ἔσταζον ταχέως ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοῦς του. Μετὰ τινα παῖσιν, “Ἐχασα,” εἶπε, “τὸν μονογενῆ μου υἱὸν εἰς μάχην τινὰ μὲ τοὺς ὁμογενεῖς σου· σὺ δὲ εἶσαι ὁ μονογενὴς ἄρα τοῦ πατρός σου, καὶ νομίζεις ὅτι ὁ πατήρ σου ζῆ ἀκόμη;” “Ναί, εἶμαι ὁ μονογενὴς τοῦ πατρός μου,” ἀπάντησεν ὁ νέος, “καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ πατήρ μου ζῆ ἀκόμη.” Ἰσταντο δ' ἐγγὺς ὥραιὰς ἀνθισμένης πασχαλίας. Ἡ θεωρία ἦτο θελκτικὴ καὶ μεγαλοπρεπής· ὡς κορωνίς δὲ ὄλων τῶν θελητήρων αὐτῆς ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην. Ὁ γέρον Ἰνδὸς, σταθερῶς ἐνατενίσας εἰς τὸν αἰχμάλωτον Βρετανόν, “Ἄς ἀγάλλεται ἡ καρδιά σου,” ἐξεφώνησεν, “εἰς τὴν καλλονὴν τοῦ προκειμένου θεάματος! δι' ἐμὲ εἶναι ὡς ἡ ἔρημία· ἀλλὰ σὺ ἀπὸ τοῦ νῦν εἶσαι ἐλεύθερος· ἐπίστρεψε εἰς τοὺς ὁμογενεῖς σου, ἐπισκέψου πάλιν τὸν πατέρα σου, διὰ νὰ χαίρῃ πάλιν ὅταν βλέπῃ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα τὸ πρωῒ, καὶ τὰ δένδρα ἀνθοῦντα τὴν ἀνοιξίαν.”

Τὸ ὄμμα πρῶτον θεωρεῖ, ὁ νοῦς δεύτερον κρίνει,
Ἡ γλῶσσα τρίτον ὁμιλεῖ ὅσα ὁ νοῦς προτείνει.

Ἡ χάρις ἀπὸ μισητὴν χαριζομένη χεῖρα,
Δυσφορωτάτης ὑβρεως λαμβάνει χαρακτῆρα.

Τὸ παρελθὸν ἠπάτησε, τὸ ἐνεστικὸν πειράζει,
Τοῦ μέλλοντος τὸ ἀδελφὸν ὄλους κατατρομάζει.

Ἡ θέλῃσις ἡ ἐθνικὴ, νόμου ἐκφραζομένη,
Ἐπέχει τόπον τῆς ἐνὸς θελήσεως ἐν γένει.

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

ΟΛΙΓΟΙ ἄνθρωποι ἀπὸ κτίσεως κόσμου ὑπῆρξαν σοφώτεροι τοῦ Σολομώντος. Ἐχων ἐκ παιδικῆς ἡλικίας πᾶν μέσον καὶ πᾶσαν εὐκολίαν, καὶ τὴν μεγίστην καταβάλλον ἐπιμέλειαν πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεων, κατέστη ἐπὶ τέλους ὁ σοφώτατος εἰς τὸν αἰῶνα, καθ' ὃν ἔζη. Ὡν δὲ συγγρόνως καὶ πλουσιώτατος, ἡδύνατο νὰ ἐκπληροῖ πᾶσαν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, εἴτε σαρκικὴν, εἴτε πνευματικὴν· καὶ τῶνόντι, ὡς μᾶς βεβαιώνει ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ, Ὁ Ἐκκλησιαστής, οὐδὲλως ἐχαλίονε τὰς ὀρέξεις του.

Ἄλλ' ἀφοῦ κατὰ κόρον ἐγευθῆ πᾶσαν ἡδονὴν, ἠσθάνθη ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ματαιότης καὶ θλίψις πνεύματος. Ἐἶχε συγγράψει πολλὰ βιβλία, καὶ πιθανόν ὅτι εἶχεν ἀναγνώσει πολλὰ περισσώτερα· ἀλλὰ καὶ τὸ συγγράφειν βιβλία εὐρήκεν ἀτελεῦτητον, καὶ τὴν ἀδιάλειπτον μελέτην ἐπίπονον εἰς τὴν σάρκα. Δὲν περιεφρόνει ὅμως διὰ τοῦτο τὰ βιβλία καὶ τὴν μάθησιν· ἐξ ἐναντίας, ἐτίμα καὶ συνίστα αὐτὰ, γνωρίζων ὑπὲρ πάντα ἄλλον πόσον εἶναι χρήσιμα τὰ λόγια τῶν σοφῶν, καὶ εἰς τὸ διεγείρειν τοὺς ὀκνηροὺς, καὶ εἰς τὸ ἐνθαρρύνειν τοὺς ἐπιμελεῖς.

Τὸ βιβλίον τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ συνέγραψε προβεθετικῶς ἤδη τὴν ἡλικίαν, ὅποτε, ὡς ἐκ περιοπῆς, ἀταράχως ἀνεθεώρει ὄλον τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του, καὶ κατέγραφε τὰ μαθήματα ὅσα πείρα πολυχρόνιος τὸν εἶχε διδάξει. Τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦ βιβλίου εἶναι τοιοῦτον, ὅποιον φυσικὰ ἠθέλομεν περιμένειν ἀπὸ τὸν κάλαμον σοφοῦ γέροντος, καὶ ὡς πολλοῦ λόγου ἄξιον συμβουλευόμεν τοὺς νεωτέρους τῶν ἀναγνωστῶν μας νὰ ἐναποταμιεύσωσιν αὐτὸ εἰς τὴν μνήμη. «Ἄς ἀκούσωμεν», λέγει, «τὸ τέλος τῆς ὄλης ὑποθέσεως· Φοβοῦ τὸν Θεόν, καὶ φύλαττε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τὸ πᾶν τοῦ ἀνθρώπου· διότι ὁ Θεὸς θέλει φέρειν εἰς κρίσιν πᾶν ἔργον, καὶ ἀκόμη πᾶν κρυπτόν πρᾶγμα, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε πονηρόν.» Τὸ ἐμβριθὲς τοῦτο ῥητὸν περιέχει πλειοτέραν ἀληθινὴν σοφίαν παρ' ὅλα τὰ ἀποφθέγματα τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ συναίσθησις ὅτι αὐτὸς ἦτο πολυμαθέστερος τῶν συγγρόνων του ἡδύνατο νὰ τὸν παρηγορήσῃ εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς; Ἐκ πείρας εἶχε μάθει πόσον ὀλίγην αἰτίαν ἔχει ὁ πλούσιος νὰ χαίρῃται εἰς τὰ πλοῦτή του, ὁ δυνατὸς εἰς τὴν δύναμιν, καὶ ὁ σοφὸς εἰς τὴν σοφίαν. Τὰ πλοῦτή καὶ τὸ κράτος του δὲν ἴσχυον νὰ προφυλάξωσιν αὐτὸν ἀπὸ νόσον καὶ γηρατεῖα, οὔτε ἡ μάθησις καὶ ἡ σοφία του ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ πλήθος ἄλλων ἀνομιῶν. Ὅθεν ἠσθάνθη καὶ διεκήρυξεν ὅτι τὸ οὐσιωδέστατον καὶ ἀναγκαϊότατον εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ.

Τοῦτο λοιπὸν καὶ πᾶς διδάσκαλος ἄς καταγίνεται νὰ ἐντυπώσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· διότι ὁ μὴ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ μὴ φυλάττων τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, δὲν ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καλῶς ἀναθεραπυμένος· ἡ καλὴ ἀνατροφή ὄχι μόνον ἐνισχύει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐκπληροῖ ὅλα τὰ ἐκτουτο καθήκοντα ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ἀλλὰ καὶ προετοιμάζει αὐτὸν εἰς ἀτελεῦτητον, εὐδαίμονα, καὶ ἀγίαν ζωὴν ἐν τῷ μέλλοντι.

Τί δύναται νὰ ἐπιβάλῃ σωτηριωδέστερον χαλινὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ὁ πειρασμὸς ὠθῇ αὐτὸν εἰς ἁμαρτίαν, παρ' ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἐνθύμησις ὅτι ταχέως θέλει φέρειν εἰς κρίσιν ὅλας τὰς πράξεις τῆς ζωῆς του καὶ ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς καρδίας του;

Ὅστις μὲ τοὺς συγγενεῖς του δυσαρέστως πάντα ζῆ,
Πῶς εἰρηνικῶς νὰ ζήσῃ μὲ τοὺς φίλους του μαζῇ;